

Naučná stezka HEŘMANŮV MĚSTEC MĚSTO U DVOU MOŘÍ

Nedávno prováděný vrtný průzkum na vrchu Palác a terénní sběry ve skalních výchozech **odkryly** – pro mnohé překvapivě, pro specialisty však podle očekávání – zkamenělé stopy po činnosti organismů – tzv. **ichnofosilie**. Fosilní stopy jsou většinou tím nejčastějším nalézaným záznamem dávného života, což běžní milovníci přírody ani netuší.

Mikroregion
Heřmanoměstecko

Heřmanův Městec – město u dvou moří

Vydal v nákladu 1000 ks
svazek obcí Heřmanoměstecko © 2019.
Texty: zdroj Heřmanoměstecko,
úpravy: K. Korejtková, překlady: Mgr. A. Cimburková
Grafické zpracování, mapa a tisk: P. Vítěk

Tato tiskovina vznikla za podpory
Pardubického kraje.

ZASTAVENÍ NAUČNÉ STEZKY

1. Zpátky do geologické minulosti moře v prvohorách - voda plná trilobitů
2. Kambrické moře bujelo životem dominance trilobitů
3. Dávný život uchovaný v kameni, unikátní stopy na vrchu Palác
4. Druhé moře v Železných horách
5. Dvě moře se potkávají
6. Dříve moře, nyní pitná voda
Vody je zatím dost

0 250 m 500 m

Mikroregion
Heřmanoměstecko

Geopark
Železné hory

NS MĚSTO U DVOU MOŘÍ

Naučná stezka „Heřmanův Městec – město u dvou moří“ je věnována geologické minulosti země. Na trase vás čeká 6 zastavení nesoucích informace o moři v prvohorách, trilobitech, dávném životě uchovaném v kameni, druhém - křídovém moři, zkamenělinách a vlivu geologie na vydatnost zdrojů podzemních vod.

Na trase jednosměrné stezky v délce 4,5 km se můžete posadit a odpočívat obklopeni přírodou. Stezka je délkou určena pro širokou veřejnost, skladba informací je určena pro milovníky geologie.

The educational path „Heřmanův Městec – a town by two seas“ is dedicated to the geological history of the country. On the path you will find 6 stops bearing information about the sea in the Paleozoic, trilobites, ancient life preserved in stone about the second sea - Cretaceous sea, fossils and the influence of geology on the abundance of groundwater resources.

You can sit and relax surrounded by nature on the 4.5 km one-way trail. The length of the trail is intended for the general public, the composition of information is intended for lovers of geology.

Zpátky do geologické minulosti

Je jen málo míst v Čechách, kde geologická historie byla tak pestrá, jako v Železných horách. Proběhlo zde několik horotvorných pochodů a ve slabě přeměněných usazeninách se dochovaly důkazy o existenci **dvou** moří, které omývaly pevninu v místech, kde se dnes rozkládá Heřmanův Městec.

V okolí Heřmanova Městce je možné vždy spatřit horniny, které patří buď staršímu prvohornímu či mladšímu druhohornímu moři. Na tomto místě je však možné pozorovat obě moře „ležící na sobě“. Spodní část skalního výchozu je tvořena načervenalou horninou prvohorního stáří. Na ní prudce nasedají usazeniny druhohorního moře. Jev, kdy došlo k záplavě druhým mořem, se nazývá transgrese. V usazeninách jsou často velmi hojné akumulace zkamenělého života. Vedle živočišných hub, schránek mlžů a plžů se dají nalézt i koráli, ostny ježovky a dokonce i zuby žraloků.

Trilobiti jsou jedním ze symbolů geologických věd a je téměř jisté, že při trpělivém terénním výzkumu na vrchu Palác je velká šance na jejich znovunalezení. Jsou vyhynulou skupinou prvohorních členovců malých až středních rozměrů (od několika mm po 70 cm délky), žili výhradně v moři.

Trilobit *Paradoxides gracilis*

Vrtná souprava na vrtu „U Laviček“ při západním úpatí Paláce.

Vzorky vrtných jader z vrtu „Úvoz“.

Back to the geological past

There are few places in Bohemia where the geological history was as varied as in the Iron Mountains. There were several mountain-forming processes and evidence of the existence of poorly transformed sediments of **two** seas, which washed the mainland where Heřmanův Městec is located today.

In the surroundings of Heřmanův Městec you can always see rocks that belong either to the early Paleozoic or younger Mesozoic Sea. At this point, however, it is possible to observe both seas „lying on top of each other“. The lower part of the rocky outcrop is formed by reddish rock of the Paleozoic age. The sediments of the Mesozoic Sea lie on it. The phenomenon of a flood by the second sea is called transgression.

Accumulation of fossilized life is often very abundant in sediments. In addition to animal sponges, shellfish and gastropods, you can also find corals, spines of sea urchin and even shark teeth.

Trilobites are one of the symbols of geological sciences and it is almost certain that in patient field research on the top of the Palace there is a great chance of them being rediscovered. They are an extinct group of Paleozoic arthropods of small to medium size (from a few mm to 70 cm in length), they lived exclusively in the sea.

